

Θεία Λειτουργία των Χριστουγέννων στον Καθεδρικό Ναό Αγίας Τριάδος Πειραιώς

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς

Με κάθε εκκλησιαστική λαμπρότητα και την μεγαλοπρέπεια που αρμόζει στην Μητρόπολη των Εορτών, τα [Χριστούγεννα](#), τελέστηκε τη Δευτέρα 25 Δεκεμβρίου 2023, η Χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία στον [Καθεδρικό Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Πειραιώς](#), ιεουργούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ. Σεραφείμ.

Ο Σεβασμιώτατος προ της Απολύσεως, χειροθέτησε σε Αναγνώστη τον Ιωάννη Ρισάνο, κατά σάρκα υιό του π. Χρήστου Ρισάνου, ο οποίος διακονεί στον Καθεδρικό Ναό. «Η πιο απτή, η πιο απόλυτη απόδειξη της ιερότητας της ιερατικής οικογένειας είναι το να συνεχίζουν τα τέκνα την διακονία του πατέρα τους», ανέφερε αρχικά ο Σεβασμιώτατος, επισημαίνοντας πως σήμερα, Χάριτι Θεού, «η τρίτη γενναιά από την ευλαβική οικογένεια του π. Ιωάννου Ρισάνου, ο οποίος επί

πολλά έτη διηκόνησε στον Ναό της Υπαπαντής», «το έκγονο του π. Ιωάννη, το τέκνο του π. Χρήστου», «ο Ιωάννης ο νεότερος, εισοδεύει και αυτός στο ιερό γεώργιο της Εκκλησίας».

Ο Σεβασμιώτατος υπογραμμίζοντας πως «προβάλουμε τον αγαπητό μας νέο αδελφό ως ακριβεστάτη απόδειξη της αληθείας και της πνευματικής ποιότητας της ιερατικής οικογένειας», ευχήθηκε «η Χάρις του Θεού να τον πλημμυρίζει, να τον χαριτώνει, να τον αγιάζει, να τον φωτίζει και να τον περισκέπει».

Νωρίτερα ο προϊστάμενος του Καθεδρικού Ναού Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Δανιήλ Ψωίνος, ανέγνωσε την Ποιμαντορική Εγκύκλιο του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ. Σεραφείμ για τα Χριστούγεννα.

[Περισσότερες φωτογραφίες στο άλμπουμ:](#)

Παρατίθεται η Χριστουγεννιάτικη Ποιμαντορική Εγκύκλιος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ. Σεραφείμ:

Τέκνα μου αγαπητά καί πεφιλημένα,

Τά Χριστούγεννα γιορτάζουμε τήν ιστορική γέννηση τοῦ Θεανθρώπου. Σύμφωνα μέ

τήν θεολογία τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ Θεός ἔγινε καί ἄνθρωπος, γιά νά γίνει ὁ ἄνθρωπος -χαρισματικά- θεός.

Καί πῶς γίνεται -χαρισματικά- ὁ ἄνθρωπος θεός, διά τῆς Ἐκκλησίας;

Ἐπάρχει μιά ιδιόμορφη καί παράδοξη ἀντιστοιχία ἀνάμεσα στήν ἱστορική γέννηση τοῦ Χριστοῦ καί στήν χαρισματική γέννηση τοῦ Χριστοῦ στόν ἄνθρωπο τῆς Ἐκκλησίας.

Ὅπως, δηλαδή, ὁ Χριστός γεννήθηκε πραγματικά «ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί Μαρίας τῆς Παρθένου», ἔτσι γεννιέται πάλι καί ἐπανειλημμένως ὁ Χριστός, μυστηριακά καί χαρισματικά, «ἐκ Πνεύματος Ἁγίου» -κατά τό Ἅγιο Βάπτισμα- στήν καρδιά τοῦ κάθε βαπτιζομένου ἀνθρώπου. Καί ἡ χαρισματική αὐτή γέννηση πραγματοποιεῖται, ἀφοῦ προηγουμένως ὁ Χριστός καθαρῖσει τόν βαπτιζόμενο ψυχολογικά -σέ ἀπόλυτο βαθμό- ἀπό τίς συνέπειες τῆς προγονικῆς ἀμαρτίας καί ἀφοῦ τόν ἀπελευθερώσει ἀπό τήν κατοχή τοῦ διαβόλου. Ἀφοῦ τόν ἐξυγιάνει πλήρως καί τόν ἀγιάσει καί διά τοῦ Ἁγίου Χρίσματος Του τόν καταστήσει πολίτη τῆς Βασιλείας Του.

Μέ ἄλλα λόγια, κατά τό Βάπτισμά μας γίνεται ἡ χαρισματική χριστοποίηση καί ἡ χαρισματική υἰοθεσία μας. Ἐνδύμαστε τότε- χαρισματικῶς- τόν Χριστό μέ τήν θεότητά Του, ὅπως καί Ἐκεῖνος, ἀντίστοιχα, ἐνδύθηκε πραγματικῶς καί πλήρως τήν ἀνθρώπινη φύση μας. Γι' αὐτό, ἄλλωστε, κατά τήν Βάπτισή μας, ψάλλεται ἡ ῥήση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: « Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε». Ἔτσι, ἡ ἐν Χριστῷ χαρισματική γέννησή μας στό Βάπτισμά ἰσοδυναμεῖ μέ τήν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι χαρισματική γέννηση τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά μας.

Στό ἐξῆς, ἡ καρδιά τοῦ κάθε πιστοῦ γίνεται -χαρισματικῶς- «θεοτόκος» καί ὅλη ἡ ψυχολογική ὑπαρξη του γίνεται καί ὁ κοινός «θεοβάδιστος» χῶρος τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, κατά τήν ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ, «ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καί ἐμπεριπατήσω» (Β΄ Κορ. 6, 16). Γι' αὐτό καί τό σημαντικότερο μυστήριο γιά τό νέο εἶναι μας στόν κόσμο εἶναι τό Βάπτισμά, ἐνῶ πρακτικῶς τό πιό ἐπωφελές εἶναι ἡ διατήρηση τῆς χαρισματικῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ μέσα μας. Ὁ πιστός βιώνει τήν χαρισματική σύλληψη, κυοφορία καί γέννηση τοῦ Χριστοῦ μέσα του «ἐν πᾶση αἰσθήσει», κατά τόν ἅγιο Συμεών τόν Νέο Θεολόγο, ὅπως μιά γυναίκα βιώνει ψυχολογικά τήν σύλληψη, κυοφορία καί γέννηση τοῦ παιδιοῦ της.

Όταν όμως ο πιστός αμαρτάνει, απενεργοποιείται ή ζωντανή, χαρισματική παρουσία του Χριστού μέσα του, και τότε – σέ πρακτικό επίπεδο – ο πιστός δέν διαφέρει από έναν άβάπτιστο άνθρωπο.

Παρά ταύτα, ο βαπτισμένος άνθρωπος μπορεί νά επιστρέψει και πάλι στον Χριστό, τήν χαρισματική γέννησή Του μέσα του. Μάλιστα, ο Χριστός γεννιέται στον πιστό -χαρισματικῶς- κάθε φορά, ποῦ μέσα στον πιστό αυτόν ενεργοποιείται ή Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ή όποία απενεργοποιήθηκε, έξαιτίας τῶν αμαρτιῶν του.

Στήν διαδικασία αὐτή τῆς κατ' ἐπανάληψη χαρισματικῆς γέννησης, τήν ἀποφασιστική ἀρχή τήν κάνει ή βαθειά και εὐλικρινής μετάνοια τοῦ πιστοῦ, μέ τήν συνεπαγόμενη ταπείνωσή του.

Καί ὅταν -ένδεχομένως- ο πιστός απενεργοποιεῖ «ἐβδομηκοντάκις ἑπτὰ» (Μτθ. 18, 22) φορές τήν ἡμέρα τόν χαρισματικά ἐντός του γεννημένο Χριστό, λόγω τῶν κατ' ἐπανάληψη αμαρτιῶν του, τοῦ εἶναι ἐξίσου δυνατόν «ἐβδομηκοντάκις ἑπτὰ» φορές τήν ἡμέρα νά ἐπανενεργοποιεῖ μέσα του τόν Χριστό, μέ τήν μετάνοιά του.

Κατά συνέπεια, ἄν ο πιστός δέν ζεῖ τήν καθημερινή γέννηση – ενεργοποίηση τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά του, δέν πρόκειται νά τήν βιώσει μηχανιστικά στον ἐκκλησιασμό του στον Ναό, κατά τήν ἑορταστική – λειτουργική ἀνάμνησή τῆς ἱστορικῆς ἡμερολογιακῆς γεννήσεως τοῦ Θεανθρώπου. Τό ἴδιο ἰσχύει, βέβαια, γιά ὅλα τά σωτηριώδη γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ, κατά τήν Ἁγιοπνευματική Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, «ὅ γέγονε, δι' ἡμᾶς γέγονεν ὁ Κύριος» (Ἀγ.Γρηγορίου Παλαμᾶ, Ὁμιλ. 21, ΡG 151, 277 ΑΒ)

Ἐλεγε ἐμφατικά ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Κατουνακιώτης: «Ἐγώ γεύτηκα τήν ζωντανή παρουσία τοῦ Χριστοῦ πρῶτα στό Κελλί μου, μέσα στήν καρδιά μου, και μετά ἔζησα -τήν ἴδια τήν παρουσία Του- στήν Θεία Εὐχαριστία». Μετά ἀπό χρόνια κατάλαβα τήν πνευματική προεργασία του. Αὐτοεπίσκεψη – θέα τῆς αμαρτωλότητός του – μετάνοια – θεραπεία – ἀγαπητική τήρηση τῶν ἐντολῶν.

Τό ἱστορικό γεγονός τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ θά πρέπει, λοιπόν, νά καταστεῖ χαρισματικό γεγονός τῆς προσωπικῆς μας ζωῆς, κατά βιωματικό τρόπο.

Ἄλλωστε, γι' αὐτόν ἀκριβῶς τόν λόγο, ὅταν ή Ἐκκλησία ἑορτάζει ὅλα τά σωτηριώδη γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, προσδίδει σ' αὐτά παροντικό χαρακτήρα. «Σήμερον γεννᾶται... σήμερον κρεμᾶται ἐπί ξύλου...» κ.λπ.

Ἐφόσον εἴμαστε μέλη τοῦ μυστηριακοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τά γεγονότα τῆς Κεφαλῆς αὐτοῦ τοῦ σώματος, εἶναι λειτουργικά γεγονότα τοῦ κάθε ζωντανοῦ

μέλους Του.

Κριτήριο έπομένως ότι είμαστε ζωντανά μέλη του σώματός Του είναι ή «έν πάση αίσθήσει» βίωση των προσωπικών γεγονότων της Κεφαλής αυτού του σώματος.

Η γνώση της ζωής του Χριστού είναι, ουσιαστικά, υπόθεση βιωματική. Ο Ίδιος ο Χριστός μάς διαβεβαίωσε ότι ή γνώση της ζωής Του παρέχεται από Αυτόν βιωματικά. «Μάθετε απ' έμοϋ ότι πρώτος είμι και ταπεινός τή καρδιά» (Μτθ. 11,29) μάς είπε. Ο Χριστός είναι -όχι μόνον- ή Ύποστατική Όδος για την προσαγωγή μας στον Θεό Πατέρα, αλλά ο Ίδιος γίνεται και ή ύπαρξιακή Όδος για την αποκάλυψη της Τριαδικής ζωής Του στο μυστηριακό σωμα, στο Όποιο είμαστε οργανικά ένταγμένα μέλη διά του Βαπτίσματός μας.

Μέ την μυστηριακή ένταξή μας στο Σωμα του Θεανθρώπου Χριστού -κεκαθαρμένοι και έξαγιασμένοι- λάβαμε διά του Αγίου Χρίσματος Του και της Προσωπικής μας Πεντηκοστής ενεργό Τό Άγιο Πνεϋμα, ενώ μέ την Θεία Εύχαριστία, στή συνέχεια, τραφήκαμε μέ την όντως Τριαδική ζωή Του, χαρισματικώς.

Χρονικά, από τότε μπορούμε να ζοϋμε την ζωή του Χριστού ως δική μας ζωή, στο μέτρο της έλεύθερης προαιρέσεώς μας. Τότε, γνωρίζουμε -βιωματικώς -τόν Χριστό ως Ύποστατική Άλήθεια, Όδο και Ζωή της Τριαδικής και άκτιστης Άγάπης. Τότε, γνωρίζουμε βιωματικώς και όχι απλώς διανοητικώς, αποσπασματικώς και στιγμιαίως τά γεγονότα της ζωής Του. Τότε, άλλωστε, βιώνουμε την αποστολή - φανέρωση του Αγίου Πνεύματος και σέ μάς, ως Πνεύματος της Άληθείας, πού μάς οδηγεί «εις πάσαν την Άλήθειαν» (Ίω. 16, 13), και στο μέτρο της καθαρότητάς μας μάς «άναγγέλλει τά έσόμενα», κατά την άψευδη ύπόσχεσή Του.

Άλλά, ενώ αυτή είναι ή νέα έν Χριστώ ύπαρξή μας και ή συνεπαγόμενη ζωή μας, έμεϊς ως πιστοί, συνήθως, διαψεύδουμε στήν πράξη την παραπάνω άλήθεια, ή άκόμα δέν την βιώνουμε ίσως ποτέ έμπειρικά. Πού όφείλεται τό θλιβερό αυτό γεγονός;

Δυστυχώς, ή ιστορία σχεδόν όλων μας είναι περίπου ίδια. Άμέσως μετά την αποχώρησή από την χαρισματική οίκειωση της ζωής του Χριστού, μέσω των σωτηριωδών μυστηρίων του Αγίου Βαπτίσματος, του Αγίου Χρίσματος και της Θείας Εύχαριστίας, απενεργοποιήσαμε την νέα ζωή μας με την αγαπητική οίκειωση των νοητών «βαρών» του βιολογικού, του κοινωνικού και πολιτισμικού περιβάλλοντός μας. Αποστατήσαμε από την όντως ζωή και οίκειωθήκαμε πάλι τον παλιό άνθρωπο, με τά νεκροφόρα πάθη και τίς πολυποίκιλες ρυπογόνες έπιθυμίες του κόσμου της σαρκός, που άντιστρατεύονται την ζωή του Χριστού και εισάγουν πάλι τον πονηρό, ως κυρίαρχο στην καρδιά μας.

Νά, γιατί δέν νοιώθουμε, βιωματικά, την γέννηση του Χριστού και την ύποστατική Του είρήνη στην καρδιά μας.

Όμως, ως ένήλικες πνευματικώς πιστοί, γνωρίζουμε, εύτυχώς, την θεραπεία μας. Γνωρίζουμε άκόμη, ότι με την έν μετανοία άδιάλειπτη προσευχή μας παραμένει, συνεχώς, ένεργός ό Χριστός και ή Βασιλεία Του μέσα μας. Τότε, κυριαρχεί στίς έπιθυμίες, στή διάνοια, στους λογισμούς, στή σκέψη, στά λόγια και στίς πράξεις μας. Τότε, ό πιστός άντιλαμβάνεται -βιωματικά-, αλλά και οί πλησίον του πληροφορούνται έμπειρικά, πώς έπαληθεύεται τό Άποστολικό λόγο, ότι «τόν κοπιώντα γεωργόν δεϊ πρώτον των καρπών μεταλαμβάνειν» (Β΄ Τιμ. 2,6), τον καρπό δηλαδή του Αγίου Πνεύματος, όπως αυτός περιγράφεται στην προς Γαλάτας Έπιστολή.

Όλα τά καλά, αλλά και τά άσχημα, μέσα μας έχουν την άφετηρία τους, στην προαίρεσή μας. Η προαίρεση γίνεται έμφανώς αισθητή, όταν έκβάλλει στην έπιθυμία μας.

Έπομένως, άν έπιθυμήσουμε με έντονο και πύρινο πόθο την χαρισματική γέννηση του Χριστού μέσα μας -δηλαδή την ένεργοποίηση της ήδη κατατεθειμένης παρουσίας Του με τό Βάπτισμά μας- και Τόν ζητήσουμε αγαπητικά, ό Χριστός θά μάς φανερώσει έν Αγίω Πνεύματι πρώτα τό περιεχόμενο της καρδιάς μας και στή συνέχεια θά μάς βοηθήσει άκτίστως στην κένωση των ρυπογόνων νοητών άποβλήτων της κενοδοξίας μας, με την δύναμη των μυστηρίων της μετάνοιας και της έξομολογήσεως.

Άμέσως μετά, θά βιώσουμε την άγάπη του Θεού, που θά έκβάλλει και στην βοήθεια προς τον πλησίον μας, θά βιώσουμε την είρήνη των λογισμών, την χαρά ως άπελευθέρωση από την δυναστική ένέργεια των παθών και από την παρουσία του πονηρού μέσα μας, θά βιώσουμε την άγαθότητα και την πραότητα, την ζωντανή πίστη και την έγκράτεια, ως όριοθέτηση της πραγματικής ανάγκης έναντι των

ποικίλων ἐπιθυμιῶν τοῦ κόσμου.

Ὅταν βιώνεται ὁ παραπάνω «καρπός» τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀποκαλύπτεται καί ὁ Θεός στήν Τριαδικότητά Του ἔτσι, ὅπως τόν ἐκφράζει ὁ Ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος: «Φῶς ὁ Πατήρ, Φῶς ὁ Ἰός, Φῶς καί τό Ἅγιον Πνεῦμα». Τό κάθε Φῶς μέ τήν ἰδιαιτερότητά Του, ἀλλά καί ὡς Ἕνα Φῶς τῆς Τριαδικῆς Θεότητος.

Τό Ἀπολυτίκιο τῆς ἡμέρας των Χριστουγέννων εἶναι ἀποκαλυπτικό καί γιά τήν γνωσιολογικοῦ χαρακτήρα ἰδιότητα τοῦ Φωτός τοῦ Χριστοῦ: «Ἡ Γέννησίς Σου, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τό φῶς τό τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ γάρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες ὑπό ἀστέρος ἐδιδάσκοντο, Σέ προσκυνεῖν τόν Ἥλιον τῆς Δικαιοσύνης, καί Σέ γινώσκειν ἐξ' ὕψους ἀνατολήν, Κύριε, δόξα Σοι». Ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἀύθεντική πηγή πάσης ἀληθινῆς γνώσεως, ὡς δημιουργός ὄλων τῶν ὄντων. Εἶναι Αὐτός πού ἔδωσε τήν ἐντελέχειά τους, τόν σκοπό τους, πού εἶναι Αὐτός ὁ ἴδιος.

Γι' αὐτό, ἀκριβῶς, μόνον Αὐτός μπορεῖ νά μᾶς ἀποκαλύψει τήν γνώση τῆς ἀύθεντικῆς ἀλήθειας ὄλων τῶν ὄντων, ἀλλά καί τόν σκοπό ὑπάρξεώς τους, ὥστε νά μή σφάλουμε καί ἀμαρτάνουμε, μέ τήν παράχρησή τους.

Γιατί, βέβαια, ἡ ἀμαρτία δέν εἶναι ἀπλῶς μιᾶ ἠθική παράβαση, εἶναι ἀποστασία ἀπό τόν Θεό καί παραβίαση τῶν προδιαγραφῶν μας καί τῶν προδιαγραφῶν τῶν ὄντων, πού σχετίζονται μέ τή ζωή μας. Ἡ ἀμαρτία, ὡς νοερό, ρυπογόνο μονωτικό, ἐνεργεῖ διασπαστικά μέσα μας καί ἀπενεργοποιεῖ τήν ζωντανή ἐνότητά μας μέ τόν Χριστό, ἀφοῦ, ὡς γνωστόν, «ἀκαθάρτῳ νοί Θεός οὐχ ἦνεται». Ἡ ἀπενεργοποίηση ὁμως τοῦ Χριστοῦ μέσα μας ἔχει προδιοριστική σημασία γιά τό πνευματικό ποιόν μας, ἐν ὅσῳ «τοῦ Χριστοῦ μή ἐνεργοῦντος ἐν ἡμῖν, ἀμαρτία πᾶν τό παρ' ἡμῶν γινόμενον» (Ἁγ. Γρηγορίου Παλαμᾶ, Ὁμιλία 33, PG 151, 416d- 417A), κατά τόν Ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ.

Συμπερασματικά, θά μπορούσαμε νά ὑποστηρίξουμε ὅτι γιά νά προσεγγίσουμε καί νά βιώσουμε ὅλα τά σωτηριώδη γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἀσφαλέστερος καί συντομότερος τρόπος εἶναι νά ἐπιμεληθοῦμε καί νά αὐξήσουμε τήν ἐπιθυμία μας γιά τήν χαρισματική γέννηση καί τήν διατήρηση τοῦ Χριστοῦ ἐνεργοῦ στήν καρδιά μας.

Χρόνια Πολλά καί Εὐλογημένα!

ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΤΕΧΘΗ! ΑΛΗΘΩΣ ΕΤΕΧΘΗ!

Μέ ὅλη μου τήν ἀγάπη!

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ
+ ὁ Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ